

Folia 2

dijkgraaf & fresco

Remember September

September, de maand van de laatste rugzaktoeristen, van aantrekkende wind over het IJ en de eerste koude mist. Vergeelde bladeren dobberend op het water van de grachten, plastic tasjes tegen de regen op de fietszadels en omklappende paraplu's. Een enkele mooie dag misschien nog, maar te weinig om het onverbidde ritme van het jaar te onderbreken. September: de rozen zijn bijna uitgebloeid, de ongelezen kranten worden opgeruimd. Verdwenen is die ongeremde vrolijkheid van de zomer. Er moet gewerkt worden!

In september kijkt Kerstmis al weer om de hoek, en dan is er weer een kalenderjaar beëindigd. Ieder jaar denk ik weer: het gaat allemaal veel te snel, ik ben nu al moe van de drukte die komen moet. Er ligt altijd een droefheid over deze maand, van onbenutte mogelijkheden, van te weinig en te laat, van tijd die ongemerkt tussen onze handen door glipt. Wanneer de straatlantaarntjes weer vroeg aangaan en de wintertijd nadert, lijkt alles doellozer. Zelfs de poes staart ineens melancholisch naar de meeuwen.

In september kruipen we in onze schulp, weg van die ingewikkelde buitenwereld die ons nieuws brengt dat we niet willen horen omdat we er toch niets aan kunnen veranderen. September 2008: opnieuw is er geen oplossing in Myanmar of Afghanistan of de Palestijnse gebieden, heerst er een kredietcrisis die van geen ophouden weet en is er geen uitzicht op een wereldhandelsakkoord. En nog steeds - zeven jaar na de Twin Towers - wordt er gevochten in Afghanistan en Irak. Het is de laatste september van president Bush Jr. - maar wat komt er dan? In Nederland: dalend consumentenvertrouwen en afkeer van de Haagse politiek, terwijl we nog meer energie verbruiken dan vorig jaar.

Weg met de somberheid! September is ook, op driekwart van het kalenderjaar, een nieuw begin. Het nieuwe academische jaar, de verleidelijke stapels boeken in de winkels, het onvolprezen Amsterdamse culturele seizoen, en - tegen alle hoop in - wie weet zelfs weer extra geld dankzij de 3' dinsdag. Als stedelingen vergeten we dat dit ook de maand is van de oogst en van het zaaien voor de winter. Het allermooiste van deze maand vind ik de onwennige eerstejaars. Niet zonder ontroering zie ik hoe ze in slingerende trosjes over het Spui fietsen, aarzelend de stad en een nieuw leven verkennend, en denk ik aan mijn eigen eerste universitaire september.

Louise O. Fresco is universiteitshoogleraar duurzame ontwikkeling.